

Libèl·lules i espiadimonis dels Països Catalans

ZIGÓPTERS (S'aturen amb les ales plegades al cos)

 CENÀGRIDS

 ÉSNIDS

 CORDULEGASTERIDS

 ANISOPTERS (S'aturen amb les ales esteses)

 LIBELLULIDS

Calopteryx xanthostoma
El cos de color blau metallitzat i ales amb franges fosques el fan inconfusible

Calopteryx virgo
Especie septentrional, és un bon indicador que l'estat de les aigües és òptim

Calopteryx haemorrhoidalis
Té tons metàl·lics vermellencs, i és menys exigent quant a la qualitat de les aigües

Lestes viridis
Força tardorera, normalment la femella fa la posta en les branques d'arbre que penjen sobre l'aigua

Lestes barbarus
Fa la posta als herbassars de les basses ja seques de la terra baixa, que les pluges de tardor tornaran a inundar

Lestes dryas
Els mascles tenen segments blavosos al final de l'abdomen; pot ser abundant a la mitjana i alta muntanya

Sympecma fusca
Els adults hivernen als boscos i reapareixen als punts de reproducció de seguida que torna el bon temps

Platycnemis latipes
Gènere amb tíbies eixamplades característiques, és molt abundant als cursos d'aigua permanents

Coenagrion puella
Una de les més comunes d'aquesta família en un ventall ampli d'ambients, des de la terra baixa fins als 2.000 m

Coenagrion mercuriale
Protegida, freqüenta petits cursos fluvials permanents en bon estat

Ischnura graellsii
Sovint l'especie més precoç, abunda a molts tipus d'ambients d'aigües estancades

Enallagma cyathigerum
El c enàgrid més abundant per sobre els 2.000 m, però també present al nivell del mar

Erythromma lindenii
Com en d'altres cenàgrids blaus, per identificar-la cal observar amb cura la forma de la marca negra al segon segment de l'abdomen

Erythromma viridulum
Característica de basses amb vegetació superficial surant, on els mascles estableixen els seus territoris

Pyrhosoma nymphula
La més comuna dels 2 únics espiadimonis vermells als Països Catalans; no és rar veure'n un gran nombre de parelles fent la posta conjuntament en un tram de riu

Platycnemis acutipennis
Com el seu congènere, és endèmica al sud-oest d'Europa i sovint és comuna als cursos fluvials petits

Aeshna affinis
Es reproduïx a basses temporals i prats humits que s'eixugen a l'estiu

Aeshna juncea
Un gran volador que es reproduïx a més altitud (2.500 m) que cap altre odonat ibèric

Aeshna mixta
Apareix a la terra baixa i la muntanya mitjana a la tardor després de passar l'estació càlida als boscos i muntanyes allunyats dels seus punts de cria

Aeshna isoeles
Inconfusible pel seu color, exigeix làmines obertes d'aigua grans, d'una qualitat alta d'aigua i molta vegetació marginal emergent

Aeshna cyanea
Cria a basses petites, incloent-hi safareigs, fonts i basses de masies, sobretot la muntanya mitjana

Anax imperator
Els mascles són molt agressius i foragiten els altres anisòpters que penetren dins els seus territoris

Anax parthenope
Quan es troba amb un exemplar d'Anax imperator, com que és un xic més petit, sempre acaba cedint i marxa del lloc

Oxygastra curtisii
Malgrat ser protegida, no és rara en zones de muntanya mitjana amb rieres ben conservades

Somatochlora metallica
Especie eurosiberiana present als Països Catalans només en uns quants estanyes alpins a la Val d'Aran i el Pallars Sobirà

Cordulegaster boltonii
Una especie bioindicadora del bon estat de les rieres, que són el seu hàbitat principal

Gomphus pulchellus
El primer gòmfid a aparèixer, resulta abundant fins al començament de l'estiu

Onychogomphus uncatus
És una especie bioindicadora que només és present on la qualitat de les aigües sigui alta

Onychogomphus forcipatus
Com al seu congènere, li agrada posar-se sobre les roques dins els cursos dels rius; en canvi, no exigeix aigües tan netes

Boyeria irene
Els mascles ressegueixen els marges dels rius en vol ras tot cercant les femelles

Macromia splendens
Protegida i recentment trobada a les muntanyes del sud de Catalunya

Cordulia aenea
De color metàl·lic; restringida a Catalunya a una sola vall de la Val d'Aran, on vola precocement al juny

Orthetrum cancellatum
Comuna a la terra baixa, els mascles es posen a la terra nua dels marges dels estanyes amb poca vegetació emergent

Orthetrum coerulescens
La més petita i comuna del seu gènere als Països Catalans; és freqüent a petits ambients com ara surgències i torberes, a més de rieres i sèquies

Leucorrhinia dubia
Restringida als estanyes i les torberes de l'alta muntanya al nord-oest de Catalunya

Crocthemis erythraea
Una especie en expansió cap al nord, probablement a causa de l'escalfament del planeta

Trithemis annulata
No citada a la península Ibèrica fins al 1981, aquesta especie africana ja s'ha estès per tot el seu litoral mediterrani

Sympetrum flaveolum
Grans taques en safranades a la base de cada ala, no és rara a basses temporals a la mitjana i alta muntanya

Sympetrum pedemontanum
Inconfusible per les franges fosques a les ales, a la Península únicament es reproduïx en una petita zona de la Cerdanya

Sympetrum striolatum
Emergeix quan les altres especies comencen a desaparèixer; alguns individus encara volen al gener i al febrer

Sympetrum fonscolombii
Molt generalista, es reproduïx molt ràpidament als hàbitats efímers

Libellula depressa
Els mascles defensen territoris en aigües estancades de tota mena, des de tolls d'aigua plujana fins a basses de reg

Libellula fulva
Poc coneguda a la península Ibèrica, però amb una població estable a Banyoles, que podria ser relictual

Libellula quadrimaculata
Inconfusible pel fet de ser l'única especie ibèrica amb una petita taca negra a la meitat del marge anterior de cada ala, és abundant a basses permanents a la mitjana i alta muntanya

FREQÜÈNCIA

- Abundant
- Escàs i localitzat
- Comú en el seu hàbitat
- Rar, en perill

LOCALITZACIÓ

- (C) Principat
- (PV) País Valencià
- (B) Illes Balears

HÀBITAT DE REPRODUCCIÓ

- Rius i rieres
- Basses i estanyes permanents
- Basses temporals
- Estanyes i torberes alpins

Revista Presència SL i Obra Social de CatalunyaCaixa
Coordinació: Joan Ventura (Presència) i Obra Social de CatalunyaCaixa
Disseny i maquetació: Jordi Molins i Florent Morant
Assessorament científic i textos: Michael Lockwood / Correcció lingüística: Núria Ferriol
© Del pòster: Revista Presència SL i Obra Social de CatalunyaCaixa
© De les il·lustracions: Toni Llobet, Març del 2011

Totes les il·lustracions són exemplars mascles, excepte indicació contrària

Dibuixos
Toni Llobet i François

PRESENCIA

Aquest pòster forma part de la col·lecció de l'Obra Social de CatalunyaCaixa "Biodiversitat dels Països Catalans" per promoure el coneixement de la natura i educar en la necessitat de protegir el medi ambient. Pòsters disponibles a les oficines de CatalunyaCaixa.

mod.7/11/42

CX CatalunyaCaixa
Obra Social

CX